

Avger kapitalurin lagnuna hjá Angola?

Tað 49. sjálvstøðuga landið í Afrika, Angola, hevur higartil ikki sum frælst land kunnað ført ein miðvísan uppbyggingarpolitikk. Angola kemur heldur ikki at gera tað í hesum ári. Stórveldini og londini í Vestureuropa eru gramm eftir at fáa ein part av rávøru-ríkidøminum.

Sovjet skal halda seg burtur frá økjum, har teir ikki áður hava blandað seg uppí. Soleiðis kunnu seinastu orðini frá Gerald Ford skiljast. Eitt svar til viðmerkingina úr Sovjet um, at teir gevast ikki við at stuðla MPLA-frælsisrørsluna, fyrr enn at USA heldur uppat við síni hjálpi til FNLA og UNITA. Í USA er líkið út, at CIA gav fyrstu hjálpin til Angola.

Síðan frælsisdagin í november hevur Angola verið gott tilfar og er at siggja ovast yvir fleiri teigar í dagbløðum um allan heim. Dugliga verður skrivað um borgarastríðið, sum tær triggjar sokallaðu frælsisrørslurnar fóra. Men í veruleikanum er talan um eitt stættastríð millum imperialismuna og fjeldina.

Stríðið hevur verið hart og herðist dagliga. Tað er blóðugt og mannfallið er stórt.

Borgarastríð er tað ikki í vanligum týðningi. Uppleggingin úttanfrá er so stór, at tað eru stórveldini, fleirtjóða-fyrirtekur og lond í Afrika við stórlanda-tankum, ið koma at avgera framtíðina í Angola — fyrrverandi portugisiska hjálandið, sum fekk sjálvstýri tann 11. novembur í ár.

Síðan Portugal fyrst í tryssunum gav fyrirtekum í útlánum loyvi til at gera iløgur í Angola, hava fyrirtekur í USA, Hálendi, Belgia, Vestur-Týsklandi, Japan og Suðurafrika havt veruliga ræðið og spunníð gull, meðan Portugal mestum bert hugdi at og varð hildið úttan fyrri gildið. Tó er tað ikki smávegis, Portugal hevur forvunnið sær, ikki bara í Angola, men í øðrum hjálandum við, sum nú øll hava fingið frælsi.

Rávørunar eru ikki fáar í Angola. Serligan áhuga hevur oljan. Í Cabinda norðan fyri Angola heldur Gulf Oil til. Í norðara parti av Angola finst portugisiska - belgiska - amerikanska oljufelagið Petroangol. Harafturat finnast rávøru sum fosfat, jarnmalmur, mangan, diamantur og gull.

Frælsisrørslurnar

Tann sterkasta av frælsisrørslunum siga eygleiðarar vera MPLA (Fólkarørslan til frígering av Angola). MPLA stríðist fyrri einum sosialistiskum og búskaparlaga frælsum Angola, Ti veita fleirtjóðafyrirtekurnar, og harvið USA og stór-londini í vesturheiminum, teimum vestur-sinnaðu frælsisrørslunum FNLA (Tjóðskaparlaga fylkingin til frígering av Angola) og UNITA

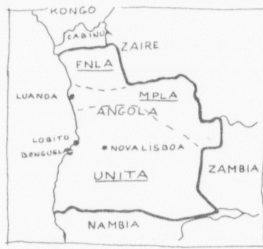
(Tjóðskaparlaga samgongan til fulla sjálvstøðu) stuðul.

Umframt USA stuðlar Kina eisini FNLA. Hetta kemst helst av, at ideologiski figgindin hjá Kina, Sovjetsamveldið, veitir MPLA vápnahjálpi. Umframt Sovjet veita londini í Eystureuropa og Cuba eisini stuðul til MPLA.

Stuðulin úr USA til FNLA kemur úr grannalandinum Zaire, har Mobutu Sese Seko er forseti. Hann er svágur Holden Roberto, FNLA-leiðaran, ið er antokommunistur og sum USA longu stuðlaði í tryssunum. Hernaðarlaga hjálpin til Zaire úr USA var seinasta ár 3.8 milliónir dollar. Nú hevur amerikanska stjórnin biðið umboðsmannatingið um eina eykajáttan upp á 39.4 milliónir dollar. Átlanin hjá Mobutu er ivaleyst, saman við Holden Roberto, at skapa eitt stórveldi suðuri í Afrika.

UNITA og FNLA samarbeiða. Rørslurnar gjørdur eina fyrilissavtalu, og frælsisdagin proklameraðu tær í provins-hovudsstaðnum, Nova Lisboa, Demokratiska tjóðveldið Angola við Holden Roberto sum forseta. Leiðsluna av stjórnini skuldi Joas Savimbi, hovudsmaður í UNITA, hava.

Samstundis proklameraði MPLA Fólkatjóðveldið Angola í hovudsstaðnum Luanda. Forseti teirra er leiðari teirra, Agostinjo Neto.

MPLA-økið umgyrt

Økið, ið MPLA hevur valdið á, lyggur í miðjuni av landinum, rundan um hovudsstaðin Luanda. Tá FNLA í 1962 varð stovnað, var tað av nationalistum í norðasta partinum av Angola, har FNLA framvegis heldur til. Í sunnara parti av landinum hevur UNITA, sum varð stovnað í 1966, tá ósemja tók seg upp í FNLA, ræðið.

UNITA er mestsum bert ein uppreistrareind úttan ideologiskt innihald. Sjálvt um talsmenn fyri UNITA nokta tað, hevur rørslan nært samarbeiði við Suðurafrika. Stuðulin er bæði guirillahermenn og vápn. Teir hava franskar Alouette helikoptarar og enskar Marmon-Herrington stríðsvagnar.

Søgan endurtekur seg

Útlit eru til, at »borgarastríðið« fer at verða drúgv, og tað verður óivað ein seinur dagur, áðrenn fólkið í Angola kann fara at byggja teirra egna land upp. Ein friðarlig semja fæst neyvan í lag, so tað eru vápnini, ið avgera framtíðina hjá hesum fólki, sum í øldir hevur verið undir útlendskum yvirvaldi.

Umframt at frælsisrørslurnar hava undirtøku í hvørjum sínum landsluti, í stammum og bólk-

Framhald á síðu 7

Úr amerikanskum vikublaðið!!!

Hví er tú ei meira glaður?

Hví ert tú ei meira glaður — tú, sum veitst, at hvør ein dagur er ein gáva av Guðs hond.

Hann sum gav tær heilsu, lív — arbeið, heim, børn og vív — átti annað uppiborið.

Dagar koma, dagar fara — aldri stundir Guð at æra — ongantið var tíð til tess.

Sig tí tøkk, hvat Harrin gevur — ein dag alt hann aftur krevur, hvat um sálin tín tá svevur?

Øll tey smá' hann bað teg varða — tað skalt tú skjótt fyri svara — verður tað blant frelsa skara.

J. M. S.

Skulu tygum seyma

er tað altíð ein góð byrjan at fara inn á

BERNINA seymimiðstöðina

har alt fæst til seyming á einum stað; nálir til øll endamál, tráur í øllum litum, mynstur, lynlås, knappar, spennir, lappar, bendlar, bordar, skrábond, blondur, krugar, skinnkantar, merkir, strúkibetrek, strúkibrettir, strúkiørn, sakar, (eisini til vinstru hond), plastikkeskjur til trá, skinn og beltir o. a. og nógv onnur smátíng.

Marjun Heimá
C. Pøylensgata 4
tlf. 12531

Setið sparipening tygara í

FØROYA SPARIKASSA

— fólksins peningastovn

tað lönar seg

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kríggstrygging Tlf. 145 90
Føroya Sjóvátrygging — 145 90
Føroya Brunatrygging — 110 98
Føroya Vanlukkutrygging — 114 66

Vit tryggja:

Bátar, skip, vøru, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egna trygging.